

Vägledande svar

Fråga 1

I gymnasieskolan finns 18 nationella program.

Hur många av dessa är yrkesprogram?

Hur många av dessa är högskoleförberedande program?

Svar: Det finns 12 yrkesprogram och 6 högskoleförberedande program.

Fråga 2

Vad är de viktigaste skillnaderna mellan ett yrkesprogram och ett högskoleförberedande program?

Svar: Inom de högskoleförberedande programmen läser man fler kurser i de gymnasiegemensamma ämnena och andra mer teoretiska allmänna ämnen. Högskoleförberedande examen gör dig behörig till högskolan och du kan också skaffa dig särskild behörighet till många utbildningar. Du har dessutom större möjligheter att få meritpoäng. Yrkesprogrammen ger dig en yrkesutbildning som förbereder för ett yrke. Yrkesexamen gör dig behörig till yrkeshögskolan. Vill du få grundläggande behörighet till högskolan behöver du förutom yrkesexamen läsa några kurser extra i de gymnasiegemensamma ämnena. Detta gäller även om du läser ett yrkesprogram som lärlingsutbildning.

Fråga 3

Om du inte är behörig till ett nationellt program kan du läsa Introduktionsprogram. Vilka är de fyra Introduktionsprogrammen?

Svar:

Introduktionsprogrammen:

- Programinriktat val
- Yrkesintroduktion
- Individuellt alternativ
- Språkin introduktion

Fråga 4

På yrkesprogrammen finns något som kallas APL. Vad är APL en förkortning för?

Svar: APL=Arbetsplatsförlagt lärande

Vad innebär APL?

Svar: Arbetsplatsförlagt lärande, APL, innebär att utbildningen flyttas från skolan till ett eller flera företag under ett antal veckor. Du får möta kunniga yrkesmänniskor som delar med sig av sina kunskaper och erfarenheter. Du lär dig sådant som är lättare att lära sig på en arbetsplats än i skolan.

Var du gör din APL beror naturligtvis på vilket program, vilken inriktning eller vilka kurser som du läser i skolan. APL ska omfatta minst 15 veckor av studietiden.

Fråga 5

Du kan läsa ett yrkesprogram som en lärlingsutbildning. Hur stor del av utbildningen är du ute i arbetslivet om du läser en lärlingsutbildning?

Svar: Från det att lärlingsutbildningen börjar är du ute minst halva tiden på en eller flera arbetsplatser.

Fråga 6

Hur många poäng innehåller ett program som du läser i tre år?

Svar: 2500 poäng

Fråga 7

För att vara behörig till ett yrkesprogram krävs minst betyget E i svenska/svenska som andraspråk, engelska och matematik samt minst betyget E i ett antal andra ämnen. I hur många ämnen förutom svenska/svenska som andraspråk, engelska och matematik krävs minst betyget E?

Svar: 5

Fråga 8

För att vara behörig till ett högskoleförberedande program krävs minst betyget E i svenska/svenska som andraspråk, engelska och matematik samt minst betyget E i ett antal andra ämnen. I hur många ämnen förutom svenska/svenska som andraspråk, engelska och matematik krävs minst betyget E?

Svar: 9

Fråga 9

Ansökan och antagning till gymnasiet sker under ett antal månader och i olika steg.

När kan du börja göra din ansökan via Internet?

Svar: I januari månad brukar sökwebben öppna för gymnasieval. Du loggar in med lösenord som du får av skolan. Samma datum gäller om du gör ditt val på pappersblankett.

När är sista ansökningsdagen?

Svar: Sista ansökningsdatum brukar vara omkring den 1 februari. Sista ansökningsdatum brukar skilja mellan olika kommuner. Ta reda på vilket datum som gäller där du bor.

När är den preliminära antagningen klar?

Svar: I april månad brukar den preliminära antagningen vara klar. Ta reda på vad som gäller där du bor.

När är omvalsperioden (då du kan ändra ditt val av gymnasieutbildning)?

Svar: Omvalsperioden är efter den preliminära antagningen, vanligtvis från mitten av april till mitten av maj.

När är slutantagningen klar?

Svar: Omkring den 1 juli.

Hur får du reda på om du är antagen?

Svar: Det slutliga antagningsbeskedet får du hem i brevlådan. Du kan också logga in och läsa det på Internet. Det är viktigt att du läser och följer instruktionerna på antagningsbeskedet.

Vad händer om du inte bekräftar att du vill ha din plats?

Svar: Det är viktigt att du lämnar besked kring den utbildningsplats du har fått. För att veta hur du ska svara måste du noga läsa instruktionerna på ditt antagningsbesked.

Vad betyder reservantagning?

Svar: Under sommaren kan det uppstå lediga platser på utbildningar på grund av att elever tackat nej till den utbildning de erbjudits. Reservantagning innebär att antagningskansliet tar in elever som står i kö till utbildningar som har lediga platser. Efter skolstarten brukar skolorna ta över reservantagningen.

När sker reservantagningen?

Svar: Den börjar under sommaren och pågår in i september månad.

Fråga 10

När har du rätt att söka till en skola som inte ligger i din egen gymnasierregion?

Svar:

- Du vill läsa ett nationellt program eller en nationell inriktning som inte finns där du bor. Detta gäller även om din kommun anordnar ett yrkesprogram enbart som lärlingsutbildning. Du kan då söka till en annan kommun som anordnar programmet skolförlagt.
- Du vill studera på någon av de utbildningar som har riksrekrytering.
- Du vill läsa vid en fristående gymnasieskola.
- Du vill studera vid ett riksidrottsgymnasium

Fråga 11

Vilka är de åtta gymnasiegemensamma ämnena?

Svar: Svenska/svenska som andraspråk, engelska, matematik, idrott och hälsa, historia, samhällskunskap, religionskunskap, naturkunskap.

Fråga 12

Vad är ett gymnasiearbete?

Svar: Alla elever inom gymnasieskolan ska göra en större självständig arbetsuppgift, ett gymnasiearbete som omfattar 100 poäng. Det kan vara en undersökning eller en uppgift som har att göra med din utbildnings karaktärsämnen. Du kommer att ha en sakkunnig lärare som din handledare, men du kan också få hjälp av till exempel din APL-handledare på ett företag. Du kan arbeta själv eller tillsammans med någon kamrat.

Fråga 13

Du kan söka NIU eller RIG om du vill kombinera studier med en elitsatsning inom någon idrott.

Vad står NIU respektive RIG för och vad är skilljer dessa båda utbildningar?

Svar: NIU=Nationellt godkänd idrottsutbildning. RIG=Riksidrottsgymnasium.

Du kan söka till ett riksidrottsgymnasium oavsett var du bor. Du går i en vanlig klass tillsammans med andra elever samtidigt som du får möjlighet att satsa på din specialidrott.

Det finns också nationellt godkända idrottsutbildningar som är tänkta att vara mer regionala. Du har större möjligheter att bo kvar hemma. Dessa utbildningar är inte riksrekryterande men omfattas av frisök.

Fråga 14

Räcker det att vara antagen till NIU eller RIG för att få börja en idrottsutbildning?

Svar: Du behöver vara slutligt antagen både till sökt idrott och sökt gymnasieprogram för att kunna börja dina studier på ett NIU eller RIG.

Fråga 15

Om du går ett yrkesprogram, vilka kurser i de gymnasiegemensamma ämnena behöver du läsa extra för att få grundläggande behörighet till högskolan?

Svar: Svenska/svenska som andraspråk 2 och 3 samt Engelska 6.

Fråga 16

Vad menas med meritpoäng?

Hur många meritpoäng kan du få?

Svar: Du har möjlighet att få upp till 2,5 poäng extra om du läst meritkurser i engelska, moderna språk, svenskt teckenspråk för hörande och matematik på gymnasieskolan. Du måste ha lägst betyget E på en meritkurs för att kunna tillgodoräkna den. Ditt totala jämförelsetal kan alltså bli $20,0 + 2,5 = 22,5$ poäng.

Fråga 17

Alla program (utom Vård- och omsorgsprogrammet) delar sig i inriktningar.

Vilket/vilka program och vilken inriktning ska du välja om du vill:

- a) arbeta i butik? Handels- och administrationsprogrammet, inriktning handel och service
- b) spela ett instrument eller skulptera? Estetiska programmet
- c) köra tunga fordon? Fordons- och transportprogrammet, inriktning transport
- d) måla och tapetsera? Bygg- och anläggningsprogrammet, inriktning måleri
- e) klippa och färga hår? Hantverksprogrammet, inriktning frisör
- f) reparera en dator? EI- och energiprogrammet, inriktning dator och kommunikationsteknik
- g) tillverka möbler? Hantverksprogrammet, inriktning finsnickeri
- h) laga och servera mat? Restaurang- och livsmedelsprogrammet, inriktning kök och servering
- i) arbeta med datorstyrda bearbetningsmaskiner? Industritekniska programmet, inriktning produkt och maskinteknik
- j) baka bröd och garnera bakverk? Restaurang- och livsmedelsprogrammet, inriktning bageri och konditori
- k) arbeta inom hälsa och omsorg? Vård- och omsorgsprogrammet
- l) lära dig flera främmande språk? Humanistiska programmet, inriktning språk
- m) arbeta med drift och underhåll inom exempelvis industrin? Industritekniska programmet, inriktning driftsäkerhet och underhållsteknik
- n) sy avancerade kläder, skrädderi? Hantverksprogrammet, inriktning textil design
- o) utföra elektriska installationer? EI- och energiprogrammet, inriktning elteknik
- p) leda simskoleundervisning eller arbeta i barnomsorgen? Barn- och fritidsprogrammet, inriktning fritid och hälsa
- q) arbeta med drift inom energiproduktion, exempelvis kraftverk? VVS- och fastighetsprogrammet,
- r) arbeta med turistinformation? Hotell- och turismprogrammet, inriktning turism och resor
- s) arbeta inom jord- och skogsbruk? Naturbruksprogrammet
- t) fotografera? Estetiska programmet, bild och formgivning eller estetik och media
- u) läsa matematik och data? Naturvetenskapsprogrammet eller Teknikprogrammet
- v) Arbeta med att räkna ut löner och ansvara för bokföring? Handels- och administrationsprogrammet, inriktning administrativt arbete eller Ekonomiprogrammet

Fråga 18 Välj ett program som intresserar dig/er. Redovisa innehållet för klassen.

- a) Innehåll, vad man lär sig.
- b) Inriktningar och programfördjupningar.
- c) Det man särskilt behöver tänka på innan man söker.
- d) Vilka yrken kan utbildningen leda till?
- e) Kan man börja arbeta direkt efter gymnasieskolan eller krävs det någon annan form av vidareutbildning. I så fall vilken?
- f) Var har du/ni hämtat in uppgifterna, Programväljaren, skolans information, internet, genom direkta frågor till gymnasieskolan eller elever som redan går programmet eller . . . ?
- g) Varför valde du/ni att redovisa det här programmet?